БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 131 (1393)
5 ИЮЛЬ
ЯКШАНБА
1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

БУРЯТИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бурят халқининг хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятларини тақдирлаб ҳамда Бурятистоннинг Россия давлати составига ихтиёрий равишда кирганлигининг 300 йиллигини нишонлаб, **Бурятистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **К. ВОРОШИЛОВ.**
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль. 1959 йил 3 июль.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ПАХТАЧИЛИКДАГИ ИШЛАРНИ КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШНИ ТАЪМИНЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялашни таъминлаш чоралари тўғрисидаги масалани қараб чиқдилар ҳамда бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидлайдиларки, қишлоқ хўжалик техникасини колхозларга сотиш ва пахтакор хўжаликларни янги тракторлар ҳамда машиналар билан таъминлаш соҳасида Партия ва Ҳукумат томонидан ишлаб чиқилган тадбирларни амалга ошириш натижасида кейинги йилларда пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражаси ошди, бу эса колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш ва бошқа чораларни амалга ошириш билан бир қаторда 1958 йилда пахтадан энг кўп — 4,4 миллион тонна миқдорида ҳосил олишга, шунингдек асосан, пахта етиштиришда чигитни квадрат-уялаб экиш усулини жорий қилиш йўли билан меҳнат сарфлашни камайтиришга имкон берди. 1958 йилда пахта майдонининг 70 процентидаги ғўзалар узунасига-кўндалангига парвариш қилинди.

КПСС XXI съездининг меҳнат сарфлашни ва маҳсулотнинг таннархини анча камайтириш ҳамда пахтанинг сифатини яхшилаш билан бирга пахтачиликни ривожлантириш ва етиштириладиган пахта миқдорини 1965 йилга бориб 5,7—6,1 миллион тоннага етказиш тўғрисидаги қарорларини муваффақиятли бажармоқ учун пахта етиштиришни ва пахта ҳосилини теришни янада механизациялаш катта аҳамиятга эга.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети пахта ҳосилини машинада териш ҳозирги вақтда пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялашнинг асосий звеносидир, деб ҳисоблайдилар. Пахта териш машиналарини кенг қўлланмасдан туриб, пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириб бўлмайди. Пахтани қўлда теришдан машинада теришга қатъий равишда ўтиш керак. Чигитни квадрат-уялаб экиш усулининг афзалликларидан тўла равишда фойдаланиш, кетмондан воз кечиш ва қатор ораларини механизмлар билан ишлашга ўтиш зарур. Бу вазифаларнинг ҳал этилиши маҳсулот единицасига қилинадиган харажатларни кескин камайтиришни таъминлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва мамлакатга арзон пахта бериш имконини туғдиради.

Ваҳоланки, пахтачиликдаги ишларни ва сув хўжалиги ишларини комплекс механизациялаш учун янги машиналар яратиш ишлари суст олиб борилмоқда. Пахта модификациясидаги чопиқ тракторининг, пахта териш машинасининг, сунъий ёмғир ёғдириш машинаси ва бошқа машиналарнинг янги конструкциялари ҳали тўла ишлаб чиқилгани йўқ.

Илмий-тадқиқот муассасалари бегона ўтларга ва ғўза касалликларига қарши кураш олиб бориш учун, дефолиация ва десикация учун таъсирли кимёвий моддалар яратиш устида етарлик иш олиб бормаётирлар, кимё саноати эса бундай препаратларни кам ишлаб чиқармоқда. Машинада териш учун кўпроқ мослаштирилган пахта сортларини жорий қилиш ишлари суст олиб борилмоқда.

Кўпгина колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик техникасидан тўла фойдаланилмаётир. Техникадан, айниқса пахта териш машиналаридан қониқарсиз фойдаланиш натижасида кўпчилик колхоз ва совхозларда пахтанинг таннархи ҳали ҳам жуда юқоридир. Шу сабабли илғорларнинг пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаш ҳаракатига алоҳида эътибор бериш ва уни қўллаб-қувватлаш лозим. Техникадан моҳирлик билан фойдаланиш 1958 йилда комплекс механизациялашган кўпгина бригадаларга пахта ҳосилдорлигини анча ошириш, меҳнат сарфлашни ва пахтанинг таннархини 2—3 баравар камайтиришга имкон берди.

Ўрта Осиё машина синаш станциясининг ўртоқ Тюпко бошлиқ трактор-далачилик бригадаси пахта етиштиришдаги ҳамма ишларни деярлик тўла равишда механизациялаштириб ва ҳосилни машинада териб (93 процентини), ҳар бир центнер пахтани етиштириш учун меҳнат сарфлашни 0,9 киши- кунигача камайтирди; бу бригадада бир центнер пахтанинг таннархи 76 сўмга тушди. Ўзбекистон ССР даги 4- «Боёвут» совхозининг ўртоқ Бекиров бошчилик қилаётган хўжалик ҳисобида ишловчи трактор-далачилик бригадасида 1958 йилда бир центнер пахта етиштириш учун 2,4 киши-куни сарфланган, пахтанинг таннархи 1957 йилдагига нисбатан икки баравар камайтирилган; бригада 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнер пахта олган, шу билан бирга йиғиб олинган 1.500 центнер пахтанинг 860 центнери битта пахта териш машинасида териб олинган. Қозоғистон ССР даги «Пахтаорол» совхозида, Ўзбекистон ССР, Тўрақўрғон районидаги Киров номли колхозда ва бошқа бир қанча пахтакор хўжаликларда бир центнер пахта етиштириш учун 2,5—3 киши-куни сарфланмоқда, ҳолбуки Ўзбекистон ССР колхозларида 1957 йилда бир центнер пахта етиштириш учун 7,1 киши-куни сарфланган эди. «Пахтаорол» совхозида пахтанинг ҳар бир центнерини машинада териш учун 34 сўм, қўлда териш учун эса 55 сўм сарфланган; кейинги уч йил ичида бу совхоз пахта теримида машиналардан кенг фойдаланиш ҳисобига 3 миллион сўмдан ортиқ маблағ тежаган.

Суғориш ишларида жиддий камчиликлар бор. Суғориладиган районлардаги сув ва ер ресурсларидан етарлик даражада самарали фойдаланилмаётир, суғоришда меҳнат унумдорлиги паст бўлиб, суғориш системалари сув тақсимлаш иншоотлари билан етарли таъминланмаган, ерни батқоқ ва шўр босишига қарши кураш суст олиб борилмоқда. Пахтакор районлар юқори унумли ишлайдиган мелиорация машиналари билан ҳали тўла даражада таъминланмаётир.

Сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланмаслик, сувнинг каналларга сингиб кетиши натижасида унинг 50—60 процентгача нобуд бўлиши, суғориладиган ерларни батқоқ ва шўр босиши пахта ҳосилдорлигини оширишга ва пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтиришга жиддий тўсқинлик қилмоқда.

Пахтакор республикаларнинг партия ва совет органлари суғориш системаларини яхшилаш, сувнинг каналларга сингиб нобуд бўлишига, ерларнинг батқоқ ва шўр босишига қарши кураш ишларини етарлик даражада ташкил қилмаётирлар; бу ишларни олиб бориш учун колхоз ва совхозлардаги мавжуд имкониятлардан кам фойдаланилмоқда.

Колхоз ва совхозларда пахта етиштиришни янада кўпайтириш, пахта етиштиришда меҳнат сарфлашни пасайтириш, пахтанинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш мақсадида, КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети кўпгина республика, область ва район партия, совет ҳамда қишлоқ хўжалик органлари раҳбарларининг, совхоз директорлари ва колхоз раисларининг пахтачиликдаги ишларни механизациялаш масалаларидаги ва биринчи навбатда пахта териш техникасидан фойдаланишдаги ўжарлигини қораладилар;

Иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетларидан ва Министрлар Советларидан пахтачиликдаги ишларни механизациялашга етарлик баҳо бермаслик ва техникани писанд қилмаслик ҳолларига хотима беришни, чигитни квадрат-уялаб экишнинг афзалликларидан тўла фойдаланишни таъминлашни, кетмон ишлатилмасликни ҳамда қатор ораларини механизмлар ёрдами билан ишлашга ва пахтани машинада теришга ўтишни, шунингдек пахта етиштиришга меҳнат ва маблағ сарфлашнинг кескин суратда камайтирилишини таъминлашни, йил сайин тамомила ўринсиз равишда шаҳарлардан анча кўп ишчилар, хизматчилар ва ўқувчи ёшларни пахта теримига жалб этишдан воз кечишни талаб этдилар. Пахта теримига шаҳар аҳолисини жалб этиш кўп давлат маблағларининг сарфланишига олиб келади, колхозларда хўжасизликка сабаб бўлади, пахтанинг таннархини оширади, давлатга ва колхозларга зарар етказади. Партия ва комсомол ташкилотлари, механизаторлар, колхозчилар, совхоз ишчилари, фан ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассисларини ана шу жиддий камчиликларни йўқотишга отлантириш керак.

Иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига ва Министрлар Советларига, Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР, Озарбайжон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР ва Арманистон ССРдаги область ва район партия комитетларига, область ва район ижроия комитетларига ҳамда Қишлоқ хўжалик министрликларига қуйидагилар топширилди:

Пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражаси:

чигитни квадрат-уялаб экиш бўйича 1963 йилда 90 процентгача, уяларга белгиланган миқдорда чигит экиш бўйича эса 1965 йилда камида 70 процентгача етказилсин;

қатор ораларини икки томонлама ишлаш бўйича 1960 йилда камида 90 процентгача;

совет сортли очилган пахтани ва очилмаган пахтани териш бўйича 1965 йилда экин майдонларининг 70 процентигача;

1965 йилда сунъий ёмғир ёғдириб суғориш бўйича 11—12 процентгача, юмшоқ шланглар билан суғориш бўйича 22—25 процентгача етказилсин ҳамда қолган майдонлар яхши текисланган далаларда суғориш эгатлари узайтирилгани ҳолда найсифон усулида суғорилсин;

Пахтачиликдаги меҳнат унумдорлиги 1959—1965 йилларда камида 2 баравар оширилсин ва пахтанинг таннархи анча камайтирилсин;

Ўзбекистон ССР да камида 400 минг гектар, Тожикистон ССР да камида 20 минг гектар, Туркманистон ССР да камида 30 минг гектар, Озарбайжон ССР да камида 30 минг гектар, Қозоғистон ССР да камида 30 минг гектар, Қирғизистон ССР да камида 10 минг гектар ва Арманистон ССР да камида 1 минг гектар майдонда 1959 йилдаёқ пахта етиштиришни комплекс механизациялаш ва шу билан бирга пахта теримини кенг механизациялаш мақсадида колхоз ва совхозларда пахтачиликдаги ишлар комплекс механизациялашган трактор-далачилик бригадаларини тузиш таъминлансин. Меҳнатни ташкил қилишнинг бу янги формаси ўзини амалда оқлади;

Пахта етиштиришни комплекс механизациялаш 1965 йилда тугаллансин ва пахтанинг асосий қисмини машинада териб олиш таъминлансин.

Пахтакор республикаларнинг Министрлар Советларига трактор-далачилик бригадалари учун пахта етиштиришни ва пахта теримини комплекс механизациялаш бўйича машиналар комплектини тасдиқлаш топширилди;

Бригадаларда хўжалик ҳисобини ҳамда пахтанинг миқдори ва сифатига қараб меҳнатга ҳақ тўлаш тартибини жорий этишда илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибаси кенг ёйилсин;

Ғўза баргини агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда тўктириш имкониятига эга бўлиш ҳамда кўсакларнинг камида 50—60 проценти очилганда машинада пахта теримини ўз вақтида авж олдириб юбориш мақсадида пахтадан мўл ҳосил олиш ва унинг эрта етилишини таъминлаш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилсин;

Кўсакларнинг очилишини тезлаштирадиган ва далаларни машина теримига тайёрлайдиган усуллар — ғўза баргини тўктириш ва ғўзани ўсиб турган жойида қуритиш усуллари кенг жорий қилинсин; совхоз ва колхозларнинг тегишли миқдорларда дефолиант ва десикантлар билан ўз вақтида таъминланиши кўзда тутилсин;

Колхозларга пахта теримида меҳнатга ҳақ тўлашнинг терим машиналаридан унумли фойдаланишга рағбатлантирадиган системасини жорий қилиш, четдан ишчи кучлари жалб этилмагани ҳолда, пахтани машинада ва қўлда теришнинг тўғри қўшиб олиб борилишини таъминлаш, очилган пахта миқдори етарлик бўлмасдан туриб кўп марта ва унумсиз терим ўтказиш практикасини бартараф қилиш тавсия этилсин.

Иттифоқчи республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари комплекс механизацияни жорий қилиш ва айниқса пахтани машинада териш натижасида пахта етиштиришда меҳнат ва маблағ сарфлашни камайтирганлик учун колхозчиларни, мутахассисларни ва колхоз раисларини мукофотлаш юзасидан колхозларга тавсиялар ишлаб чиқилишини таъминлашлари лозим.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига ва СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи масалалари Давлат комитетига иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари ва СССР Молия министрлиги билан келишиб, техникадан юқори унумли фойдаланишни ва пахта теримини механизациялаш юзасидан белгиланган топшириқларнинг бажарилишини таъминлаган совхоз ишчилари, мутахассислари ва директорларини, шунингдек қишлоқ хўжалик органларининг бошқа ходимларини комплекс механизациянинг жорий қилиниши натижасида харажатларни камайтириш йўли билан олинган маблағлар ҳисобига мукофотлаш системасини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш топширилди;

Пахта етиштиришда ва айниқса пахта теримида машиналар комплексини, бегона ўтларга, зараркунандаларга ва касалликларга қарши курашда кимёвий воситаларни қўллашнинг самаралигини, шунингдек дефолиация ва десикациянинг прогрессив усулларини кенг пропаганда қилиш учун ҳар бир пахтакор областда ва республикада намунали тажриба совхози ёки совхозда намунали тажриба бўлими ташкил қилинсин ва бу хўжаликлар зарур миқдорда замонавий техника ва кимёвий моддалар билан таъминлансин;

1959 йилдан бошлаб пахтани қўлда теришдан машинада теришга ўтишни таъминлаш ҳамда пахта териш техникасидан кенг фойдаланиш ҳисобига пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш мақсадида колхоз, совхоз ва ремонт-техника станцияларида мавжуд бўлган қишлоқ хўжалик техникаси ва биринчи навбатда пахта териш машиналари ремонтини тугаллаш ва уларни тахт қилиб қўйиш учун шошилинч чоралар кўрилсин.

1959—1965 йилларда Ўзбекистон ССР корхоналарида пахтакор республикаларнинг эҳтиёжлари учун пахта модификациясидаги 64,5 минг дона чопиқ тракторлари ва ўзи юрар шассилар, 51 минг дона чигит сеялкаси, шу жумладан уяларга белгиланган миқдорда чигит экадиган 41 минг дона сеялка, 52,6 минг дона культиватор-ўғитлагич машиналари, 30 минг дона пахта терадиган машина, ҳосилнинг қолган қисмини йиғиб оладиган 32 минг дона машина, пахта модификациясидаги ўзиюрар шассилар учун пахтани ўзи туширадиган 20 минг дона платформа, ариқ қазийдиган 16,5 минг дона машина ҳамда далаларни текислаш ва ўғитлаш, суғориш шоҳобчаларини тозалаш ва пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун бошқа машиналар ишлаб чиқариш тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг таклифи қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қуйидагиларни таъминлаш топширилди:

1959 — 1960 йилларда уруғлик чигитни экишга тайёрлаш (тукидан тозалаш, дорилаш ва саралаш) учун машиналар комплекси ишлаб чиқилсин ҳамда пахта тозалаш заводларини бу машиналар билан таъминлаш учун уларни 1960 йилдан бошлаб ишлаб чиқариш ташкил этилсин;

1959 йилда автомашиналар учун махсус прицеплар ва мосламаларнинг, пахта ортадиган машиналарнинг, пахтани қоп-қанорсиз ташиш ва қопланмаган пахтани қабул қилиб олиш учун мослаштирилган механизмларнинг конструкциялари ишлаб чиқилсин, шунингдек шу машиналар ва мосламаларнинг тажриба нусхалари тайёрлансин ҳамда улар 1959 йилги мавсумда хўжалик шароитида синовдан ўтказилсин;

Пахта модификациясидаги ўзи юрар шасси билан фойдаланиш учун мослаштирилган пахта териш машиналарининг конструкциясини яратиш ишлари тезлатилсин.

Пахта модификациясидаги жуда кучли тракторлар ва ўзи юрар шассилар ишлаб чиқаришга ўтилиши муносабати билан, шунингдек пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялашни тугаллаш учун бир қанча янги машиналар яратиш зарурлиги муносабати билан, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1959 — 1963 йилларда республикадаги конструкторлик ташкилотлари томонидан қишлоқ хўжалик машиналари, қуроллари ва ускуналари конструкцияларининг ишлаб чиқилиши ҳамда давлат йўли билан синаш учун уларнинг тажриба нусхаларини тайёрлаб бериш ҳақидаги таклифи қабул қилинди.

РСФСР Министрлар Совети, Украина ССР Министрлар Совети ва Қирғизистон ССР Министрлар Совети 1959 — 1960 йилларда осма клавишли ва оборот плуглари, диск бороналар, халқасимон катоклар, ўғит сепадиган сеялкалар, трактор кураклари, ерни ёппасига ишлайдиган культиваторлар, ғўзапояларни ва бедани йиғиб оладиган волокушалар, пахта модификациясидаги ўзи юрар шассиларга тиркаб ишлатиладиган косилкалар ва ёнбош томонга ўрнатиладиган хаскашларнинг конструкциялари ишлаб чиқилишини ҳамда иттифоқчи республикалар Министрлар Советларининг талабномаларига мувофиқ бу машиналарни ишлаб чиқаришнинг ташкил қилинишини таъминласинлар.

Украина ССР Министрлар Советига 1959 йилда ДТ-54 А тракторлари учун эллиптик корпусли ва корпуснинг бутун кенглигига баравар бўлган ва ўғит соладиган предплужникли плугларни, шунингдек ДТ-54 А тракторлари учун суғориладиган деҳқончилик районларида техника экинлари экиладиган ерни 35 сантиметргача чуқурликда ҳайдайдиган ярим винтли корпуслари бўлган уч-тўрт корпусли осма плугларни тайёрлаш ҳамда хўжалик шароитида синаб кўриш учун уларнинг тажриба нусхаларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ихтиёрига етказиб бериш топширилди. Мазкур плугларни синаш натижаларига қараб, уларни 1960 йилдан бошлаб, иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари талаб қилган миқдорларда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш мўлжалланади.

РСФСР Министрлар Совети СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан биргаликда пахта модификациясидаги трактор учун БД-4, 1 дискли бороналар, 4 метр кенгликдаги пружинали осма бороналар ва ерни юмшатадиган осма машиналар конструкцияларини такомиллаштириш ва 1960 йилдан бошлаб уларнинг иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари талабномаларида кўрсатилган миқдорда ишлаб чиқарилишини ташкил қилиш тўғрисидаги масалани қараб чиқишлари лозим.

СССР Госпланига пахта етиштирувчи иттифоқчи республикаларга ҳайдов тракторларининг шундай ҳисоб билан ажратилишини кўзда тутиш топширилдики, 1962 йилда ҳар бир тракторга кўп деганда 120 гектар пахта майдони тўғри келсин.

Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига қарашли «Таширмаш», «Узбекельмаш», «Узбекхлопкомаш», «Чирчиксельмаш», «Ташсельмаш» ва «Ташавтомаш» заводларида янги машиналар ишлаб чиқариш ташкил қилиниши муносабати билан РСФСР Министрлар Советига ҳамда СССР Министрлар Советининг Автоматизация ва машинасозлик Давлат Комитетига 1959 — 1960 йилларда Пенза халқ хўжалиги кенгаши Машинасозлик заводларини лойиҳалаш Давлат институтининг, Қурилиш ва йўл машинасозлиги заводларини лойиҳалаш Давлат институтининг, Трактор заводларини ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларини лойиҳалаш Давлат институтининг, Автомобиль саноати заводларини лойиҳалаш Давлат институтининг кучлари билан шу заводларни реконструкциялаш учун техника ҳужжатлари ишлаб чиқишни таъминлаш таклиф этилди.

СССР Министрлар Советининг Автоматизация ва машинасозлик Давлат комитети 1959—1960 йилларда Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги технологияси илмий тадқиқот институтининг кучи билан Ўзбекистон ССР корхоналарига қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқариш технологиясини ишлаб чиқишда, шунингдек юқорида кўрсатилган мақсадлар учун зарур ускуналарнинг техника ҳужжатларини ишлаб чиқишда техника ёрдами берилишини таъминлаши лозим.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ишлаб чиқариш қувватларини ривожлантириш тўғрисида, шунингдек пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаш юзасидан янги машиналар ишлаб чиқариш учун қўшимча суратда машина ва ускуналар ҳамда капитал маблағлар ажратиш тўғрисида уч ойлик муддат ичида таклифлар ишлаб чиқиш ҳамда уларни СССР Госпланига тақдим этиш топширилди.

СССР Госпланига бу таклифларни қараб чиқиш ҳамда Ҳукуматнинг қарорида талаб этиладиган масалалар юзасидан ўз таклифларини СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР, Озарбайжон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР ва Арманистон ССР Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари каналлардаги сувнинг нобуд бўлишига қарши кураш юзасидан зарур тадбирларни 1959—1965 йилларда амалга оширишлари лозим. Бу тадбирлар суви камчил бўлган ва ерларини шўр босган районларда биринчи навбатда амалга оширилиши лозим. Бунда суғориш системаларидан фойдаланиш коэффициентини 0,70—0,75 га етказиш кўзда тутилсин, суғориш тармоқлари бўлган, сув ресурслари билан таъминланган барча ерлардан фойдаланилсин, шунингдек бу ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш чоралари кўрилсин.

СССР Госпланига 1960—1963 йиллар учун мўлжалланган планларда пахтакор республикаларга сув хўжалиги қурилишига темир бетон буюмлар ишлаб чиқарадиган (ҳар бири йилига 25 минг кубометр буюм ишлаб чиқарадиган) заводлар учун 10 комплект машина ва ускуналар ажратилишини кўзда тутиш, шунингдек пахтакор республикаларнинг ер қазиш машиналари, пармалаш станоклари, насос-куч ускуналари учун запас қисмларга ҳамда землесослар учун тупроқ қазиб чиқариш ускуналарига бўлган эҳтиёжларини кўпроқ таъминлашни кўзда тутиш, бу республикаларнинг мазкур запас қисмларга ва ускуналарга берган йиллик талабларини тўла равишда қондиришни назарда тутиш топширилди.

РСФСР Министрлар Совети, Украина ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Озарбайжон ССР Министрлар Совети шу республикаларнинг корхоналарида каналлардаги тупроқни шиббалаш учун қуйидаги машиналарни ишлаб чиқаришни таъминлашлари лозим:

РСФСР корхоналарида 1961-1965 йилларда — қишлоқ хўжалигига экскаваторлар ишлаб чиқариш ва етказиб бериш ҳисобига СЭ-325 маркали 60 та пневмотрамбовшчик ва 1961-1962 йилларда — ТП-3 305 маркали 50 та шиббалаш плитаси (экскаватор учун алмаш ускуна);

Украина ССР корхоналарида 1960-1962 йилларда — юки ағдариладиган Д-390 маркали 80 та каток, шу жумладан, 1960 йилда 10 та каток;

Ўзбекистон ССР корхоналарида 1960-1965 йилларда ВТ-АЗНИИГИМ маркали 100 та вальцовий трамбовкалар, шу жумладан 1960 йилда 10 та трамбовка;

Озарбайжон ССР корхоналарида 1960-1962 йилларда — 50 та вальцовий трамбовка, шу жумладан 1960 йилда 10 та трамбовка ишлаб чиқарилиши лозим.

РСФСР Министрлар Советига, Украина ССР Министрлар Советига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР, Озарбайжон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР ва Арманистон ССР қишлоқ хўжалиги учун 1959-1965 йилларда 4.780 дона экскаватор, 3.500 донадан бульдозер ва скрепер, тиркаб ишлатиладиган 5.000 дона грейдер, бульдозерлар учун 4.500 дона осма ускуна ҳамда ер қазийдиган бошқа машиналар ва ускуналар тайёрланиши ва етказиб берилишини таъминлаш топширилди.

Қозоғистон ССР Министрлар Советига 1959-1965 йилларда ишлаб турувчи механик заводлардан бири базасида суғориладиган ва сув чиқариладиган районларнинг эҳтиёжларини таъминлаш учун сув кўтариш ва шамол энергетикаси машина-ускуналари ишлаб чиқаришнинг ташкил этилишини таъминлаш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Тожикистон ССР Министрлар Совети, Туркманистон ССР Министрлар Совети, Озарбайжон ССР Министрлар Совети, Қозоғистон ССР Министрлар Совети ва Қирғизистон ССР Министрлар Совети 1959-1960 йилларда шу республикаларнинг корхоналарида пластификация қилинган ип газламалардан суғориш трубопроводлари тайёрлашнинг ташкил этилишини таъминлашлари лозим.

СССР Министрлар Советининг Кимё Давлат комитетига 1959 йилдан бошлаб, пахтакор районларда бегона ўтларга қарши курашиш учун гербицидлар ҳамда дефолиация ва десикация учун янада эффектив воситалар яратиш ишларини кенгайтириш, шунингдек СССР Госплани билан биргаликда, пахтакор республикаларнинг бу препаратларга бўлган эҳтиёжларини яқин йилларда қондиришни кўзда тутиб, пахтачилик учун хлорфенилмочевина, фенилмочевина, дихлорпропионат типидаги гербицидлар ҳамда бошқа препаратларни саноатда ишлаб чиқаришни ташкил этиш тўғрисида таклифлар ишлаб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бегона ўтларга қарши курашда пахтачилик учун зарур бўлган янги кучли препаратлар, дефолиантлар ва десикантларни ишлаб чиқиш ва синаб кўриш соҳасида илмий-тадқиқот ишларини ташкил қилишлари, СССР Министрлар Советининг Кимё Давлат комитети эса бу ишларни ташкил қилиш ва ўтказишда зарур ёрдам бериши лозим.

СССР Госпланига ва Арманистон ССР Министрлар Советига кальций цианамидининг йил сайин ишлаб чиқарилишини ҳамда унинг пахтакор республикаларга улар билан келишилган миқдорларда ажратилишини кўзда тутиш топширилди.

СССР Госплани РСФСР Министрлар Совети, Қозоғистон ССР Министрлар Совети ва Қирғизистон ССР Министрлар Совети билан бирга 1959 йилда пахтанинг, пахта толасининг ва уруғлик чигитнинг сифатини аниқлаш учун лаборатория ускуналарининг саноат намуналарини тайёрлаш тўғрисидаги масалани ҳал этишлари ҳамда 1960-1962 йиллардаги халқ хўжалик планларида мазкур ускуналарнинг ишлаб чиқарилишини ва пахтакор республикаларга етказиб берилишини кўзда тутишлари лозим.

СССР Госпланига 1961-1964 йилларда пахтакор республикаларга соатига 250 кубометр ер қазийдиган 8 та йиғма землесос ажратилишини кўзда тутиш таклиф этилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори Партия ва Ҳукуматнинг пахтачиликни ривожлантириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлигидан далолат беради ҳамда колхоз ва совхозларда пахта етиштиришни янада кўпайтириш, пахтанинг сифатини яхшилаш, меҳнат сарфини ва пахтанинг таннархини камайтириш ишида ғоят катта аҳамиятга эга бўлади.

Техникани тараққий эттириш учун кураш — коммунизм учун курашдир!

Тошкент каноп йигирув-тўқув фабрикасининг коллективи шу кунларда айниқса зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари корхона коллективининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Цех ва участкаларда етти йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажариш учун бошланган кураш ғоят қизиб кетди. Мусобақа жараёнида илғорлар сафи тобора кенгаймоқда.

— Коммунистик партия, — дейди фабриканинг илғор ишчиси Зера Кемалова, — бизни коммунистик жамият қурилиши суръатларини тағин ҳам тезлаштиришга чақирмоқда. Биз жонажон партиямизнинг чақириғига янада унумлироқ ишлаш билан жавоб берамиз.

Суратда: ўртоқ З. Кемалова. В. Салов фотоси.

Биз коммунизмга яқинлашмоқдамиз

Партиямиз ва Совет Ҳукумати мамлакат миқёсидаги бирорта масалани кўрмоқчи бўлсалар ҳамиша ва ҳамма вақт халқ билан маслаҳатлашиб келмоқдалар. Бу сафар ҳам худди шундай бўлди. Партия Марказий Комитети июнь Пленумига бутун мамлакатда жуда катта тайёргарлик ишлари олиб борилди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар, колхозчилар ва зиёлилардан социалистик экономикамизни тағин ҳам тез суръат билан ривожлантиришга имкон берадиган жуда кўп ва хилма-хил таклифлар тушди.

Пленум ишлаб турган кунларда бутун совет халқининг диққат-эътибори Москвага, Кремлга қаратилган эди. Чунки у ерда бизнинг юрагимизга яқин масалалар муҳокама қилинаётган эди.

Кечагина газеталарда КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори ва Мурожаати эълон қилинди. Бу тарихий ҳужжатлар бизнинг кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшиб юборди. Пленум қарорларини амалга ошириш натижасида мамлакатимиз янада юқорироқ босқичга кўтарилади, бутун инсониятнинг орзу-умиди — коммунизмга тағин ҳам яқинлашади.

Тошкент тепловоз депосининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Пленум ҳужжатларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар ва шу асосда ўз олдиларида турган вазифаларни шараф билан бажариш йўлларини белгиламоқдалар. Партиямиз биз, темир йўлчиларни поездларни тузиш ва вагонларни составдан ажратишнинг замонавий усулларини жорий қилиш, станция ва темир йўл линияларида стрелка ҳамда сигнал ускуналарини марказдан туриб бошқариш, электровоз ва тепловозларнинг бориб келадиган участкасини узайтириш ҳисобига уларнинг бир суткада янада кўпроқ йўл босиб ўтишини таъминлаш каби бир қатор муҳим тадбирларни амалга оширишга чақирмоқда. Биз, партия Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, мамлакатимизнинг илгарилаб бориш суръатларини тағин ҳам тезлаштириш йўлида, Пленум белгилаган тадбирларни амалга ошириш йўлида бундан кейин ҳам бутун кучимиз ва билимимизни аямасдан сарфлаймиз.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,

Тошкент тепловоз депосининг мастери.

Социалистик экономикамизни юксалтиришда янги давр

Давримизнинг ҳар бир куни, ҳар бир соати юракларимизни ғурур ва фахрга тўлдирувчи хушхабарлар келтирмоқда. Инсоният тараққиётининг катта ва кенг йўлига чиқиб олган халқимиз бутун дунёни ҳайратда қолдирадиган мўъжизалар яратмоқда. Қувнай-қувнай қилаётган меҳнатимиз, тўкаётган ҳалол теримиз бизни коммунизм деб аталган гўзал манзилга тобора яқинлаштирмоқда. «Сизлар билан биз, азиз дўстлар, ажойиб замонда, энг яхши донишманд кишилар инсониятнинг ёрқин келажаги тўғрисида қилган орзулари рўёбга чиқарилаётган улуғ замонда яшамоқдамиз!»

Яқиндагина ўз ишини тамомлаган КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми билакка куч, белга қувват берадиган, юракларни ҳаяжонлантириб ва тўлқинлатиб юборадиган ана шу оташин сўзлар билан Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига мурожаат этди. Пленум партия XXI съездининг халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техникани янада тараққий эттириш соҳасидаги тарихий қарорларини амалга оширишга доир муҳим тадбирларни ишлаб чиқди. Қабул қилинган қарорда комплекс механизацияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни автоматлаш, поток линияларини жорий этиш, эскириб қолган ускуналар, штамплар ва инструментларни алмаштириш, чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш ва унинг таннархини камайтириш, шунингдек кимё ва тўқимачилик саноатини ривожлантириш соҳаларида турган конкрет вазифалар белгилаб берилди. Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, КПСС Марказий Комитетининг бу Пленуми партиямиз тарихида, мамлакатимиз халқлари тарихида янги давр — техникани бутун чоралар билан зўр бериб тараққий эттириш учун умумхалқ юриши даврини бошлаб беради.

Саноат ва қурилишда комплекс механизацияни жорий этиш, ишлаб чиқаришни автоматлаш — олға бориш суръатимизни тезлаштиришнинг, етти йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришимизнинг, қолаберса коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишнинг муҳим шартидир. Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган совет халқи фан ва техникани ривожлантириш, айниқса радиоэлектроника, радиактив изотоплари, чалаўтказгичлар ва ядро энергияси соҳасида қўлга киритаётган ғоят катта муваффақиятлари билан бутун жаҳонни қойил қолдирмоқда.

Мамлакатимиз халқлари билан бир қаторда областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС XXI съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, техникани тараққий эттириш асосида етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатининг олдинги сафларида бормоқдалар. Тошкент иқтисодий-маъмурий районининг саноат корхоналари коллективлари 1965 йилга мўлжалланган ишлаб чиқариш даражасига 1964 йилдаёқ эришишга аҳд қилдилар. Олинган мажбуриятни шараф билан бажариш учун бир қанча корхоналарда ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаш соҳасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Чунончи, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, «Чирчиксельмаш» ва «Ташсельмаш» заводларидаги асосий ишлаб чиқариш цехларида бир қанча янги поток линиялари ҳамда конвейерлари ишга туширилди.

Партиямиз ҳозирги кунда айрим ишлаб чиқариш процессларини автоматлашдан тўла равишда автоматлаштирилган цехлар ва корхоналар ташкил этишга ўтиш вазифасини қўймоқда. Шу нуқтаи назардан қараганда, бу соҳадаги ишлар ҳозирги юксак талабларга ҳали тўла жавоб бермайди. Тошкент Халқ хўжалик кенгаши ўзи бошлаган жуда муҳим тадбирларни баъзан охиригича олиб бормаётир. Жумладан, машинасозлик корхоналарининг қуюв цехларини ихтисослаштириш ҳалигача тугалланганий йўқ. Шу сабабли ҳам ишлаб чиқаришдаги бракдан катта зарар кўрилмоқда, заготовкаларнинг анча қисми қириндига чиқиб, кўплаб металл ва меҳнат исроф қилинмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш keракки, маҳаллий саноатга қарашли корхоналарнинг кўпчилигида асосий ишларнинг қарийб ҳаммаси қўл кучи билан бажарилаётир. Бу эса ўз навбатида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтиришга тўсқинлик қилмоқда. Бу камчиликларни йўқотиш учун илғор корхоналарнинг тажрибалари асосида ишлаб чиқариш процессларини, даставвал оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш зарур.

Партиямиз Марказий Комитети Пленумининг қарорлари совет кишиларининг меҳнат соҳасидаги ғайратини, сиёсий активлиги ва ижодий ташаббускорлигини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ишчилар ҳамда инженер-техник ходимларнинг бутун куч-ғайратини, эътиборини янги техника ва прогрессив технологияни кенг жорий қилишга қаратмоқлари лозим. Шуни унутмаслик керакки, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш, ускуналарни модернизациялаш ва эскирганларини алмаштириш, технология процессларини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш — маҳсулот ишлаб чиқаришни кескин суратда кўпайтиришнинг ҳамда унинг сифатини яхшилашнинг ҳал қилувчи шартидир.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми улуғ Ватанимизнинг ҳамма меҳнаткашларига қуйидаги жанговар чақириқ билан мурожаат қилди:

«— етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун, техникани тараққий эттириш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдирингиз!

— юксак меҳнат унумдорлиги учун, ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаш учун, консерватизмга, техникадаги турғунликка, қолоқликка қарши курашингиз;

— янги ускуналарни дадиллик билан жорий қилингиз, ишлаб турган станокларни ва машиналарни модернизация қилингиз, технология процессларини такомиллаштирингиз, ишлаб чиқариш қувватлари ва резервларидан яхшироқ фойдаланингиз;

— катта ва кичик ишларнинг ҳаммасида, ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида тежамли бўлингиз, маҳсулот сифатини оширингиз, унинг таннархини камайтирингиз. Шуни эсда тутингки, граммлардан тонналар, тийин ва сўмлардан миллионлар ва миллиардлар ҳосил бўлади;

— илғор техникани бутун чоралар билан ривожлантирингиз, янги техникани қунт билан эгаллангиз, мусобақа илғорларининг, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибаларини кенг ёйингиз ва жорий қилингиз, рационализаторлар ва ихтирочиларнинг оммавий ҳаракатини ривожлантирингиз! Фан билан меҳнатнинг ижодий иттифоқи мустаҳкамлансин!»

Партиямизнинг бу оташин сўзлари ҳар бир совет кишиси қалбининг энг чуқур ерларидан жой олиб, уни меҳнатда янги қаҳрамонликларга илҳомлантирмоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, ҳар сафаргидек бу гал ҳам совет кишилари партия чақириғига бир жон, бир тан бўлиб, лаббай деб жавоб берадилар ва етти йилликни — халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида: оғир индустрияда ва енгил саноатда, қурилишда, транспортда ва қишлоқ хўжалигида техникани тағин ҳам зўр бериб тараққий эттириш етти йиллигига, фан ва маданият соҳасидаги янги жаҳоншумул кашфиётлар етти йиллигига айлантирадилар.

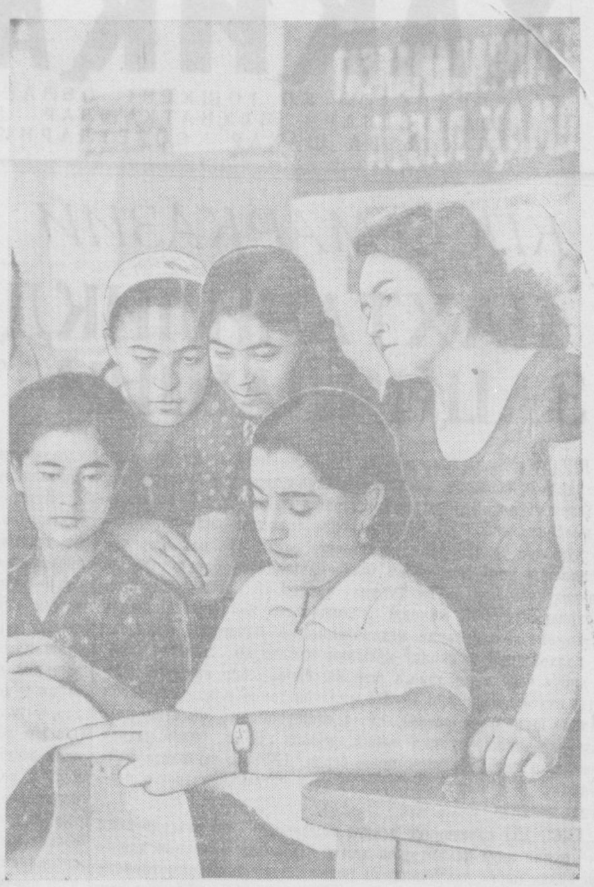

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг материаллари ҳамма ерда зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Суратда: Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси тикув цехининг агитатори ўртоқ Я. Катаева Пленум материалларини ўз касбдошларига ўқиб бераётир. В. Салов фотоси.

Етти йилликни олти йилда бажарамиз

Яқинда Сталин номидаги Чирчиқ электрокимё комбинати ва «Чирчикхимстрой» коллективларининг кўп кишилик қўшма митинги бўлиб ўтди. Митингда комбинат партия комитетининг секретари ўртоқ Ёқубов КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг «Ишчиларга, колхозчиларга, совет зиёлиларига, Совет Иттифоқининг ҳамма меҳнаткашларига» қарата қабул қилган Мурожаатини ўқиб берди.

Пленум ишини зўр қизиқиш билан кузатиб турган ва Пленум Мурожаатидан руҳланиб кетган илғор ишчилар, инженер-техник ходимлар бирин-кетин минбарга чиқиб кўпчилик фикрини изҳор қила бошладилар.

Биринчи бўлиб контроль ўлчов асбоблари цехининг асбобсози Михаил Лашин сўз олади.

— Июнь ойида, — деди у, — коллективимиз коммунистик меҳнат цехи деган шарафли унвонни олишга муваффақ бўлди. Июнь Пленумида кимё саноатини янада зўр бериб ривожлантириш масалалари муҳокама қилинганлиги бизларни ғоят қувонтирди. Бундан буён ҳам биз ишлаб чиқариш процессларини кенг автоматлаштириш учун коммунистчасига курашишни кучайтирамиз. Яқин икки йилда кучсиз азот кислотаси цехидаги катта агрегатни, биринчи цехдаги аралаштирувчи станция ва колонналардан бирини автоматлаштириш, 1960 йилдан бошлаб 3 та цехни комплекс автоматлаштиришга киришиш мажбуриятини оламиз.

Минбарга 7-цех старший аппаратчиси Михаил Ермушев чиқади. У цехда ишларни автоматлаш ва механизациялаш юзасидан сўнгги вақтда қилинган ва қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

— Пленумнинг Мурожаатига жавобан, — дейди нотиқ, — биз йиллик планни 20 декабргача бажариш, янги маҳсулот ўзлаштириш топшириғини муддатидан олдин адо этиш, йил охиригача 200 минг сўмлик хомашё ва материал иқтисод қилиш мажбуриятини оламиз.

— Мурожаатда, — дейди сўзга чиққан электромонтёр Ольга Витковская, — ҳамма нарса инсон учун, ҳамма нарса унинг бахт-саодати учун қилинмоқда, бизнинг улуғ мақсадимиз мана шу, коммунистларнинг қилиб келган ва қилаётган жуда катта ишларининг маъноси мана шу, дейилган. Бу ҳақ гап эканлигини ҳар қадамда, ҳар ишда кўриб турибмиз. Июнь Пленуми қарорлари ва Мурожаати ҳам совет кишилари тўғрисидаги ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. Биз, электроремонтчилар бу ғамхўрликка жавобан коммунистчасига ишлаш, яшаш ва ўқиш учун астойдил курашамиз.

Минерал ўғит цехининг технологи Тамара Позднякова Витковскаянинг сўзини қувватлайди. У цех коллективининг эскириб қолган ускуналарни модернизациялаш ёки янгилари билан алмаштириш, аммиак ўғит ишлаб чиқаришни механизациялаш сингари тадбирларни амалга ошириб, цех ишлаб чиқариш қувватини ошириш юзасидан қилаётган ишлари ҳақида сўзлаб берди.

«Чирчикхимстрой» партия бюросининг секретари Василий Чингаевга сўз берилади. Яқинда ташкил этилган бу қурилиш ташкилоти катта программани амалга оширмоқда. Бу ёш коллектив ишида жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Ўртоқ Чингаев мана шу камчиликлар ҳақида сўзлаб, биз актив коммунистларга таянган ҳолда мавжуд камчиликларни тезда бартараф этамиз ва 1959 йил планини 20 декабргача, етти йилликни эса олти йилда бажарамиз, деб митинг қатнашчиларини ўз коллективи номидан ишонтиради.

Бу қурувчилар июль ойи топшириғини 110 процент қилиб бажариш ва қурилиш қимматини 2 процент камайтириш учун курашни бошлаб юбордилар.

Сўзга чиққан ҳамма нотиқлар июнь Пленуми қарорларини ва Мурожаатини якдиллик билан маъқулладилар ва бу ҳужжатларда кимёгарлар олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун янада зўр бериб курашажакларини айтдилар.

Олти ойлик топшириқни муддатидан олти кун олдин бажарган комбинат коллективи Пленум Мурожаатига жавобан иккинчи ярим йил юзасидан оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Кимёгарлар ғўза баргини тўкадиган цианамид дорисидан камида беш тонна ишлаб чиқаришга, мураккаб минерал ўғитларнинг тажриба нусхаларини тезроқ тайёрлашга, шу ойнинг ўзида ускуналарни ремонт қилиш муддатини қисқартиш ҳисобига қўшимча кўпгина минерал ўғит беришга аҳд қилдилар.

Митинг қатнашчилари етти йиллик планни олти йилда бажариш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилдилар.

А. ПОПОВ.

Кимё индустриясини ривожлантириш имкониятлари битмас-туганмас

Тошкент иқтисодий райони кимё саноати ходимлари горькийликларнинг КПСС Марказий Комитети қарори билан маъқулланган ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, етти йиллик топшириғини анча ошириб бажаришни таъминлаш имконини берадиган бир қатор муҳим тадбирлар белгиладилар.

— Чирчиқ электр кимё комбинати мисолида, — дейди Тошкент Совнархози оғир саноат бошқармасининг бош инженери А. С. Власов ЎзТАГ мухбирига, — биз жуда катта имкониятларга эга эканлигимизни яққол кўриш мумкин. Етти йиллик планда бу ерда минерал ўғитлар ишлаб чиқариш учдан бир қисмга кўпайиши кўзда тутилади. Корхонанинг илғор ишчилари ва мутахассислари барча технологик схемаларни қайта кўриб чиққанларидан кейин, ўғит тайёрлашни 75 процент кўпайтириш мумкинлигини айтдилар. Бу рақам тамомила реалдир. Бунга муҳим ишлаб чиқариш участкаларини қатъий реконструкция қилиш, ишлаб турган ускуналар қувватини ошириш, энг янги техникани фойдаланишга топшириш, шунингдек комбинатни табиий газ асосида ишлашга ўтказишни тезлаштириш натижасида эришилади. Чирчиқ кимёгарларининг бу таклифлари иқтисодий томондан яхши асосга эгадир. Ҳисоблар шуни кўрсатадики, цехларни реконструкция қилиш учун сарфланадиган капитал маблағ миқдори шундай қувватдаги янги ихтисослаштирилган корхона қуришга нисбатан ўнларча миллион сўм кам бўлади. (ЎзТАГ).

Амалий иш билан жавоб берамиз

Кўп қатори бизнинг корхона коллективи ҳам КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларини ғоят баланд руҳ билан кутиб олди. Бу тарихий ҳужжатда мамлакатимиз экономикасини бундан кейин ҳам зўр бериб юксалтиришнинг аниқ йўллари белгилаб берилган. Шу кунларда заводнинг барча цех ва участкаларида Пленум материаллари зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Унда белгиланган тадбирларда бизнинг орзу-умидларимиз ўз ифодасини топган.

Янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш, оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш ва автоматлаш йўли билан техникани янада тараққий эттириш учун бошланган кураш чинакамига умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди.

Заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳам ана шу умумхалқ ишига ўз ҳиссаларини қўшиш мақсадида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтиришга имкон берувчи янги-янги резервларни қидириб топмоқдалар ва ишга солмоқдалар. Бу соҳада корхонамизнинг рационализатор ва ихтирочилари актив роль ўйнамоқдалар. Улардан тушаётган таклифлар ой сайин кўпайиб бормоқда. Масалан, ўтган йилнинг олти ойи мобайнида амалга оширилган таклифлар натижасида давлатнинг 88,5 минг сўмлик маблағи тежаб қолинган бўлса, шу йилнинг олти ойида эса бу рақам 150 минг сўмга етди. Ишчилар ва инженер-техник ходимлардан ишлаб чиқариш процессларини механизациялаштиришга қаратилган 120 га яқин таклиф тушди.

12-цех ишчиларидан Аҳмедов, Раззоқов, Қодиров каби актив рационализатор ва ихтирочиларни бутун корхона коллективи ҳурмат қилади. Уларнинг ҳар бири янгилик топиш ва жорий қилиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

Ғайрати ва ижодий ташаббуси ҳар қачонгидан ҳам ошган заводимиз коллективи партия Марказий Комитети Пленуми қарорлари билан танишар экан, бир овоздан: партиямиз белгилаган тадбирларни оғишмай амалга оширамиз ва бу билан мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши ишига муносиб ҳисса қўшамиз, демоқдалар.

У. УСМОНОВ,

Тошкент транспорт машинасозлиги заводи қуюв цехининг ишчиси.

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи мамлакатимиз тўқимачилик саноатига енгил ва юқори унумли машиналарни етказиб беришни тағин ҳам кўпайтириш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Инженер-техник ходимлар ишлаб чиқариш илғорлари билан ҳамкорликда ишлаб чиқариш процессларини, даставвал оғир ва кўп меҳнат талаб этадиган ишларни комплекс механизациялашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Яқинда 6-йиғув цехининг бўяш участкасида терморадиация печи ишга туширилди. Илгарилари машинанинг деталлари 24 соатда қуриса, эндиликда бўялган деталь печда 55 минут вақт ичида қуриб чиқади.

Завод коллективи партия Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари асосида ишлаб чиқариш маданиятини тағин ҳам кўтариш, тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш режаларини тузмоқда. Суратда: терморадиация печининг умумий кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

Бурятистоннинг Россия давлати составига ихтиёрий равишда кирганлигининг 300 йиллиги

СССР Олий Совети Президиуми, ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бурятистон АССР, Усть—Ординский Бурят ва Агинсский Бурят миллий округларининг меҳнаткашларини бурят халқининг катта миллий байрами билан—Бурятистоннинг Россия давлати составига ихтиёрий равишда кирганлигининг уч юз йиллиги билан қизғин табрикладилар.

Ўз тақдирини Россия билан абадий боғлаб, дейилади табрикномада, бурят халқи улуғ рус халқи билан маҳкам алоқани йўлга қўйди, унинг юксак иқтисодий ва маънавий маданиятига қўшилди, руслар ва бурятларнинг умумий душманга — чор самодержавиесига қарши биргаликда олиб борган кураши эса улар ўртасида қардошларча дўстлик муносабатларини ўрнатишга олиб келди.

Коммунистик партия раҳбарлигида, рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа қардош халқларнинг ёрдами билан совет ҳокимияти йилларида бурят халқи жуда катта социалистик ўзгаришларни амалга оширди. Экономика ва маданиятни ривожлантиришда бурят халқи эришган катта муваффақиятлар учун Бурятистон АССР юксак ҳукумат мукофоти, — Ленин ордени билан мукофотланиб тақдирланди.

СССР Олий Совети Президиуми, ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитети қаттиқ ишонч билдириб айтадиларки, Бурятистон АССР, Усть-Ординский Бурят ва Агинский Бурят миллий округларининг меҳнаткашлари етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар.

РСФСР Олий Совети Президиуми, Россия Федерациясининг Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бюроси ҳам Бурятистон АССР, Усть—Ординский Бурят ва Агинский Бурят миллий округларининг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари ва барча меҳнаткашларига табрикнома юбордилар.

(ТАСС).

Ўртоқ Хо Ши Мин ўртоқ Н. С. Хрушчев ҳузурида бўлди

Москвада меҳмон бўлиб турган Вьетнам Демократик Республикасининг Президенти, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг Раиси ўртоқ Хо Ши Мин 3 июлда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев ҳузурида бўлди.

Ўртоқ Хо Ши Мин билан ўртоқ Н. С. Хрушчев ўртасида бўлган суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбат вақтида Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси ўртоқ Нгуен Ван Кинь ва КПСС Марказий Комитети Бўлим мудирининг ўринбосари ўртоқ И. Н. Медведев ҳозир бўлдилар.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши

Кеча Янгийўл шаҳридаги маданият ва истироҳат боғида область қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда ғўза парваришининг бориши ва пахтачиликни янада ривожлантириш вазифалари ҳақида область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Ғ. Ғуломов доклад қилди.

Докладдан сўнг музокаралар қизғин тус олди. Музокарада сўзга чиққан пахтакорлар, трактор-далачилик бригадасининг бошлиқлари, механизаторлар, қишлоқ хўжалигининг мутахассислари, партия ва совет ходимлари экинларни парвариш қилиш соҳасида йўл қўйилаётган камчиликларни қаттиқ танқид остига олдилар ва бу камчиликларни тугатишга қаратилган конкрет тадбирларни белгиладилар.

Кенгаш қатнашчилари область қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига қарата мактуб қабул қилдилар.

Кенгаш тўғрисидаги тўла маълумот газетамизнинг навбатдаги сонида эълон қилинади.

Чехословакия саноат маҳсулотларининг виставкаси очилди

3 июлда Тошкентдаги Театр майдонида Чехословакия саноатининг виставкаси очилди. Икки павильонда — станоксозлик ва металл ишлаш павильонларида 40 га яқин экспонат қўйилган

Виставканинг очилишига Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши бошқармаларининг, илмий текшириш институтларининг ходимлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари, республика пойтахти саноат корхоналарининг илғорлари келдилар.

Виставкани Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги илмий-техника комитетининг раиси М. Т. Ўрозбоев очди. У айтдики, республика меҳнаткашлари социалистик лагерь мамлакатлари ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун актив кураш олиб бораётган чехословак ишчиларининг муваффақиятлари билан хурсанд бўлиб танишадилар. Чехословакия халқларининг Совет Иттифоқи халқлари ва халқ демократиясининг бошқа мамлакатлари билан дўстлиги соат сайин мустаҳкамланиб бораётир. Бу ердаги экспонатлар Чехословакия халқларининг техникани янада тараққий этдириш учун кўп иш қилаётганларини кўрсатади.

Ўртоқ Ўрозбоев Чехословакия вакилларига Ўзбекистонда виставка ташкил этилганлиги учун ташаккур билдирди.

«Стройэкспорт» конторасн директорининг ўринбосари Б. Шнейдер жавоб нутқи сўзлади.

Тантанали вазиятда ўртоқ Ўрозбоев қизил лентани қирқади. Виставка очилди.

Виставкага келган жуда кўп киши бу ерга қўйилган дизель ва электр насосларини, компрессорларни, универсал металл қирқадиган станокларни ва бошқа агрегатларни томоша қиладилар.

Виставканинг тантанали очилишида М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Г. А. Габриельянц, Р. Е. Мельников, Ш. Р. Рашидов, З. Р. Раҳимбобоева ўртоқлар ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

Партия кадрларининг янги отряди

2 июлда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг мажлислар залида Тошкент олий партия мактабини ва КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактаби сиртқи бўлимини битириб чиқувчиларнинг йиғилиши бўлди.

Йиғилишда Тошкент олий партия мактабининг директори А. Доленко давлат имтиҳонларининг якуни ҳақида ахборот берди.

Тошкент олий партия мактабини битириб чиққанлар номидан Л. Содиқов, В. Варабохина, Ш. Назаров ва КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабининг сиртқи бўлимини битириб чиққанлар номидан У. Раҳимовлар кадрлар тайёрлаш ва тарбиялаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб келаётганлиги учун КПСС Марказий Комитетига миннатдорлик билдирдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси О. Алимов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Р. Мельников, М. Абдураззоқов, З. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Рудин ўртоқлар қатнашдилар.

Эфиопия императори Сталинградда

СТАЛИНГРАД, 3 июль. (ТАСС). Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилаётган Эфиопия императори Хайле Селассие I бугун ўз ҳамроҳлари билан бирга Свердловскдан Сталинградга келди.

Ҳурматли меҳмонни аэродромда неча юзлаб кишилар, шаҳар ва область ташкилотларининг вакиллари кутиб олдилар.

Дўстона Эфиопия давлатининг бошлиғини сталинградликлар номидан меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. Шчипахин табриклади.

Эфиопия императори аэродромда тўпланган кишиларга мурожаат қилиб, Сталинград шаҳрига — унинг ҳақида жуда кўп гапирилган шаҳарга келишдан ғоят мамнун эканлигини айтди. У бу ерда самимият билан кутиб олинганлиги учун ташаккур билдирди.

Сталинградликлар ҳурматли меҳмонни шаҳар кўчаларида хурсандчилик билан кутиб олдилар.

Шоналарни гулга, гулларни тўқ кўсакларга айлантириш учун астойдил курашайлик!

☆ ☆

Ғанишерчи бригаданинг ғўзаси кўсаклади

Сирдарё районидаги «Победа» колхозининг ўртоқ Эргаш Файзиев бошлиқ бригадаси аъзолари ғанишерчилар ташаббусига қўшилиб, 90 гектар ернинг ҳар гектаридан 27 ўрнига 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Бригада аъзолари бу аҳднинг уддасидан чиқиш учун дала ишларини ғоят уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар.

Миришкорлар ғўзани суғоришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Ҳозиргача ўсимлик икки марта қондириб суғорилди. Жамол Норов, Бердиёр Бобоев, Дода Қаноатов ўртоқлар ғўзани талабига қараб кечаю-кундузи қондириб суғормоқдалар.

Сифатли парвариш қилинаётган ғўза эрта гуллади.

— Июль ойида ғўзага яна икки марта комплекс ишлов берамиз, дейди бригадир, — яна 3-4 кундан сўнг баъзи жойлардаги ғўзаларни танлаб чеканка қилишга киришамиз. Бригадамиз аъзолари ваъданинг уддасидан чиқиш учун барча тадбирларни амалга оширади.

Қ. ҚУРБОНБОЕВ.

Оталар ташаббус бошлашди

Анҳор ёқасига келишимиз билан каттакон картада ишлаётган кишиларга кўзимиз тушди. Яқинроқ борсак уларнинг ҳаммаси кекса отахонлар экан. Улар билан ҳормабор-бўл қилишдик.

Картадаги ғўзаларнинг авжи яхши. Суриштириб билсак, бу Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Исохўжа Бобоев бошлиқ бригадасининг ғўзаси экан. Бригаданинг 115 гектар пахта майдони бўлиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти олинибди. Аммо кейинги вақтда ғўзани бегона ўт ўраб қолибди. Буни кўрган кексалар бригадага ёрдамлашиш ниятида далага чиқишибди

— Ўғил-қизларимиз пахтадан мўл ҳосил етиштирамиз, деб гер тўкиб ишлашиб ётишса-ю, биз соясалқинда ётаберсак, буни ўзимизга ҳам эп кўрмаяпмиз, — деди уларнинг бири.

Саиджаббор ота Оқбоев, Иброҳим ота Расулов сингари 7-8 чолнинг ҳаммаси бу гапни мақуллашди. «Мусабой тўғри айтаяпти», дейишди улар.

Отахонлар белни маҳкам боғлашиб далага чиқишгандан кейин бригада аъзолари улардан хурсанд бўлиб иш унумини анча оширишди. Натижада карталардаги бегона ўтлар йўқотилиб, суғориш, озиқлантириш ва культивация ўтказиш ишларининг суръати тезлашди, сифати яхшиланди.

О. БОБОҚУЛОВ.

Бўка районидаги Хрушчев номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Саодат Гулаҳмедова бошлиқ звеноси пахта далаларида бўлган янгийўллик меҳмонлар бу ерда ғўза парвариши қандай йўлга қўйилганлиги билан атрофлича қизиқдилар. Суратда: (ўнгдан) уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, Саодат Гулаҳмедова, Бўка район партия комитетининг секретари Т. Ражабов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Қўчқоров ўртоқлар ғўзанинг ривожини кўздан кечирмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Фойдали маслаҳатлар

Республикамизнинг донгдор пахтакорлари — Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, Ленин номли колхознинг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олимбой Қўчқоров ўртоқлар яқинда мусобақадош Бўка ва Пискент районларининг колхоз ва совхозлари далаларида бўлдилар.

Янгийўл райони пахтакорларининг вакиллари шуни қайд қилдиларки, Бўка ва Пискент пахтакорлари социалистик мажбуриятни бажариш йўлида бирмунча ишларни қилдилар. Айниқса Пискент районидаги Тельман номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳаким полвон Қодиров, Вильямс номли колхознинг бригада механиги Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Саттор Пирназаров ўртоқлар бошлиқ бригадалар ғўзалари кишини қувонтиради.

— Бу бригадаларнинг аъзолари ғўзаси ривожланишдан орқада қолган участкалардаги ҳар туп ғўзага қўл билан ўғит солишни ташкил этиб, жуда тўғри иш қилмоқдалар, — дейди ўртоқ Ҳамроқул Турсунқулов, — иш шу зайилда давом эттирилса, ўсимликнинг ривожидаги қолоқлик тезда тугатилади.

Текшириш натижасида шу нарса ҳам аниқландики, Бўка районидаги баъзибир колхозларда суғориш билан культивация ишлари бир-бирига боғлаб ўтказилмаётир, бу ўсимликнинг ҳосил тўплашини сустлаштирмоқда. Масалан, Хрушчев номли колхознинг ўртоқ Раҳмонов бошлиқ бригадасида культивация кечикиб, тупроқ ҳаддан ташқари қуриб кетганидан сўнг ўтказилган. Тупроқнинг юза қатлами ҳаддан ташқари зичлашиб, ўтириб қолганлиги туфайли ғўзанинг илдизларига ҳаво яхши бориб етмаган.

«XIX партсъезд» колхозининг ўртоқ Алимов бошлиқ бригадасида суғориш вақтида қатор оралари ҳаддан ташқари захлатиб юборилган. Натижада ғўза бўйига ўсиб, ҳосил тугиши кечикиб кетмоқда.

Бўка районида бир ярим минг гектарга яқин ердаги ғўзани ўт босган. Айниқса Ленин йўли, «XX партсъезд», Карл Маркс номли колхозлар ва «Бўка» совхози далаларида бегона ўт кўп.

Янгийўл районининг вакиллари суғориш соҳасида ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигини аниқладилар. Баъзибир бригадаларда суғориш ҳаддан ташқари узун эгатлар бўйлаб ўтказилмоқда. Натижада эгатнинг бош тарафларидаги ғўза бостириб суғорилаётир, картанинг охирларидаги ғўзага эса сув етишмай чанқаб қолиш ҳоллари рўй бермоқда. Охунбобоев номли, Мичурин номли колхозлар ва «Бўка» совхозида катта-катта майдонлардаги ғўза чанқатиб қўйилган.

Ҳ. Турсунқулов ва Қўчқоров ўртоқлар Пискент райони колхозлари ва «Пискент» совхозида ҳам ғўза парвариши соҳасида қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлигини аниқладилар. Энгельс номли колхозда бегона ўт кўпайиб ғўзанинг ривожини тўхтатиб қўйган. Донгдор пахтакорлар бу ерларнинг ғўзасини чуқур культивация қилиш ва чиритилган гўнг ёрдами билан озиқлантириш керак, деб айтдилар.

Ленин номли, Хрушчев номли колхозларда донгдор пахтакорлар ғўза ғовлатиб юборилганлигини аниқладилар.

— Сизлар ғўзани ортиқча суғориб нормадан кўп азот ўғити билан озиқлантирибсизлар, — дейишди меҳмонлар. — Бу айбингизни ювиш учун тезда ғўзани суперфосфат билан озиқлантиринглар, баъзи жойларда эса чеканка ўтказиш керак.

Текширишдан сўнг янгийўлли меҳмонлар — Ҳамроқул Турсунқулов ва Олимбой Қўчқоров ўртоқлар пахтакорларнинг кенгашида конкрет таклиф ва маслаҳатларни ўртага ташладилар. Кенгашда иштирок этган Бўка ва Пискент районларининг механизаторлари, бригадирлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари керакли хулосаларни чиқариб олдилар.

☆ ☆

Фидокорона меҳнат — мўл ҳосил гарови

Гулистон районидаги «Коммуна» колхозида ҳар гектар ердан камида 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш мақсадида курашаётган бригадаларнинг сони кўп. Шуларнинг бири ўртоқ Обид Қўйчиев бошлиқ бригададир. Яқинда қардош Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси аъзоларининг бир гуруҳи бу бригада далаларида бўлиб, ғўза парвариши соҳасидаги ютуқларни мақтадилар, камчиликларни танқид қилиб, қимматли маслаҳатлар бердилар.

Бригада аъзолари дўстларнинг маслаҳати асосида дала ишларини анча кучайтириб, суғориш, культивация каби ишларнинг сифатли бўлишига астойдил киришдилар. Шу кунларда бригаданинг юз гектар ердаги ғўзаси гулга кирди.

— Фидокорона меҳнат — мўл ҳосил гарови, — дейишади бригада аъзолари,— ҳосилим мўл бўлсин деган деҳқон шу кунларда ғайрат қилсин, тер тўксин.

Пахтакорлар ўз сўзларига амал қилиб, сидқидиллик билан меҳнат қилишаяпти. Ҳамма берилган топшириқ сифатли бажарилаётир. Турсуной Авғонова, Рўзиқул Қўлдошев, Ҳосият Холиқова сингари меҳнатсеварлар ҳар куни 1,5—2 баравардан иш бажармоқдалар. Механизатор Қўнғирот Исабеков ҳам унумли меҳнат қилаяпти.

Бригада аъзолари ҳар гектар ердан камида 30 центнердан пахта ҳосили етиштириш ниятидалар.

Райондаги «Октябрь» колхозида 1300 гектар ернинг ғўзаси икки томонлама кетмонсиз парвариш қилинмоқда. Дала ишларини тўла механизациялаш соҳасида, айниқса ўртоқ Нозим Аҳмедов бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзолари яхши натижаларга эришаётирлар. Улар ҳозир ғўзани тўртинчи марта культивация қилмоқдалар. Бригадир ўртоқ Н. Аҳмедовнинг ўзи шу кунгача 700 гектар ернинг ғўзасини культивациядан чиқарди. Бригада аъзолари 113 гектар майдондан мўл ҳосил етиштириш ниятида бир ёқадан бош чиқаришиб ишлашаяпти.

Ф. НИШОНБОЕВ,
Қ. АЗИЗОВ,
А. ЮСУПОВ.

ТОПШИРИҚ ОРТИҒИ БИЛАН БАЖАРИЛАЁТИР

Бекобод районидаги 12-мактаб ўқувчилари 29 гектар ердаги пахтани учинчи ишловдан чиқариш олдида турибдилар. Ўртоқ В. Сомов бошчилигидаги 20 ўқувчи ғўза қатор ораларини сифатли парвариш қилаётир. Айниқса Р. Алиев, Э. Саидусмонова, З. Бекназарова, С. Мирзаева, Т. Суюндиқовлар кунлик топшириқни ортиғи билан бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Т. АБДУРАИМОВ.

СССР ХАЛҚ ХУЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

Ҳамма учун намуна мактаби

Бепоён Ватанимиз пойтахтига борган ҳар бир киши бир дунё ажойиб таассурот билан қайтади, ҳаётида янгилик ҳис қилади. Мен бир группа ўзбекистонлик қишлоқ хўжалик ходимлари билан СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси очилиши тантанасида қатнашишга муяссар бўлдим.

Улкан виставка менда жуда катта, унутилмас таассурот қолдирди. Виставка ҳақиқатан ҳам Коммунистик партия раҳномо бўлган қаҳрамон совет халқи эришган буюк ютуқларнинг ойнаси бўлиб турибди. Бу ойна соф ниятли дўстларимиз кўзини равшан қилмоқда, уларни яхши, хайрли ишларга илҳомлантирмоқда.

Виставка 200 гектардан мўл жойни ишғол қилади. Унда 300 дан ортиқ турли хил иншоотлар, 70 дан ортиқ павильон жойлашган. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси сифатида ўтган йили ҳам бу ерга келган эдим. Аммо қисқа вақт ичида виставка территориясида катта ўзгаришлар рўй берибди. Чунончи, «СССР транспорти», «СССРни электрлаштириш», «Радиоэлектроника ва алоқа», «Дон», «Жўхори», «Соғлиқни сақлаш», «Совет китоби» каби ҳаммаси бўлиб 18 та янги павильон пайдо бўлипти.

Виставка экспонатлари социалистик индустрияни, қишлоқ хўжалигини, қурилишни, фан ва маданиятни юксалтиришнинг коммунистик партия чизиб берган программасини амалга оширишда совет халқи нақадар юксак натижаларга эришганини тасдиқловчи жонли далилдир. Ун минглаб турли хил экспонатлар — машина, станок, асбоб-ускуналар, приборлар, макетлар, моделлар, буюмлар, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари намуналари ривожланишимиз даражасининг юксаклигини, келажагимиз мисли кўрилмаган даражада порлоқ эканлигини тасдиқлаб турибди.

Деҳқон бўлганимиз учун қишлоқ хўжалигимиз ютуқлари намойиш қилинган павильонлар, турли-туман қишлоқ хўжалиги механизмлари бизни кўпроқ қизиқтирди.

Виставкада социалистик қишлоқ хўжалигимиз босиб ўтган ғолибона йўл ўз аксини топган. Экспонатлар Бош павильон, иттифоқчи республикалар павильонлари ва соҳалар бўйича павильонларга жойлаштирилган. 700 дан ортиқ стенд, сон-саноқсиз фотопанно, макет ва карталар, 900 дан ортиқ турли машина ва станоклар, 180 та прибор, жуда кўп аппаратура ва бошқа экспонатлар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва бу хўжалик учун зарур бўлган механизмларни яратиш соҳасида эришилган ютуқларни ҳикоя қилади.

Колхозларни йириклаштириш қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришнинг янги истиқболларини очиб берди. Бош павильондаги стендларнинг бирида қуйидаги рақам келтирилади: ҳозир бир колхозга ўртача ҳисобда 4 502 гектар ер, бир совхозга 24.397 гектар ер тўғри келади. Бундай катта хўжаликларда ҳозирги замон кучли техникасидан кенг фойдаланиш мумкин. Биз бу афзалликни 5 та хўжалик бирлашиб йириклашган ўз колхозимиз мисолида ҳам яққол кўриб турибмиз.

Ғаллачилик соҳасида эришган ажойиб ютуқларимиз кишини беҳад қувонтиради. Беш йил ичида ғалланинг ялпи ҳосили 5 миллиард пуддан 8,5 миллиард пудга кўпайган. 36 миллион гектар қўриқ ва бўз ерни ўзлаштириш дон хўжалигини мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Чорвачилик учун мустаҳкам озуқа базаси яратишда маккажўхори ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлиб бормоқда. Ана шу қимматли экинни кўплаб ўстириш туфайлигина қисқа вақт ичида чорвачилигимиз катта ривожланиш босқичига чиқиб олди. Сўнгги бир неча йил ичида жўхори экиладиган майдон мамлакатимизда 3,5 миллион гектардан 20 миллион гектарга кўпайди. Деҳқонларимиз жуда қадрлаётган бу экин виставкада алоҳида павильонда кўрсатилган. Курск областининг Калиновка қишлоғидаги колхоз мисолида маккажўхорининг афзалликлари ҳар томонлама кўрсатилган. Бу колхоз ҳар йили катта майдонларга жўхори экиб, мўл ҳосил олар экан. Колхоз жўхори туфайли ўтган йили ҳар юз гектар ялроқли ер ҳисобига 571 центнер сут ва 110 центнер гўшт етиштиришга муваффақ бўлган. Бизнинг колхозда ҳам чорва моллари озуқасида жўхори салмоқли ўринни эгалламоқда. Ҳозир 500 килограмм гибрид жўхори уруғини экиб, ўстирмоқдамиз. Бундан келаси йил учун юқори сифатли жўхори уруғи тайёрлаб қўямиз. Келгуси йилдан бошлаб ана шу ўзимиз тайёрлаган уруғни экиб, маккажўхори парваришини Калиновка қишлоғидаги колхозчилар илғор тажрибалари асосида ўтказамиз.

«Жўхори» павильонида ҳайдаб экиладиган экинлар етиштиришни комплекс механизациялаш новаторлари Н. Ф. Мануковский ва А. В. Гиталов ўртоқларнинг иш тажрибасини ёритувчи стендлар томошабинларни, айниқса механизаторларни жуда қизиқтирмоқда. Бу механизаторлар экинларни механизм ёрдамида парвариш қилиб, меҳнат унумдорлигини кескин суръатда оширишга эришганлар. Ҳозир Мануковский ва Гиталовлар методи асосида ишлаётган трактор агрегатлари сони 100 мингга яқинлашиб қолибди. Эндиликда тракторларни ўз ихтиёрига олган бизнинг йирик колхозда ҳам Мануковский ва Гиталовлар тажрибаси асосида ишлашга ҳаракат қиламиз.

Техника экинлари, картошка ва сабзавот етиштиришни кўпайтириш йўлларини ҳикоя қилувчи стендлардан ҳам кўпгина ибратли нарсаларни ўргандик.

Чорвачилик соҳасидаги муваффақият ҳаммани ҳам фахрлантиради. Мамлакатимиз мол ёғи ишлаб чиқаришда 1957 йилдаёқ АҚШни орқада қолдириб кетди. Ўтган йили эса СССР сут етиштиришда дунёда биринчи ўринга чиқиб олди. «Йирик шохли моллар», «Чўчқачилик», «Қўйчилик», «Паррандачилик» павильонларининг экспонатлари бирбиридан қизиқарли ва ибратли.

Павильонлар ва очиқ майдонларда намойиш қилинаётган тракторлар, комбайнлар ҳамда бошқа механизмлар деҳқоннинг кўзини қувнатади. Картошка, карам, помидор кўчатлари экадиган, сабзи-пиёз сепадиган механизмлар сабзавотчилар меҳнатини жуда енгиллаштиради, маҳсулот единицасига сарфланадиган харажатни камайтиради ва ҳосилдорликни оширади. Яқин келажакда бу янги механизмлар колхозларимиз даласини обод қилади.

Виставкада уруғни саралаб экиш мўл ҳосил олишда нақадар аҳамиятли эканлиги далиллар билан кўрсатилган. Масалан, биз бу йил сабзи, бодринг, пиёз, қовун-тарвуз, помидор ва бедани ўзимиз тайёрлаган уруғлардан экдик. Ўз қўлимиздан чиққан уруғлар сифатли, ернинг шароитига мосланган. Шу сабабли ҳам экинлардан ҳар йилгидан кўпроқ ҳосил олишни мўлжаллаб турибмиз.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси зўр ғайрат билан коммунизм қураётган совет халқининг ажойиб ғалабаларини кўрсатиш билан бирга катта ижодий мактабдир. Бу ердаги экспонатларни кўздан кечирган ҳар бир саноатчи, бинокор, олим, инженер, қишлоқ хўжалик меҳнаткаши ажойиб илғор тажрибаларни ўрганиб қайтади.

Биз виставкада намойиш қилинган илғор тажрибалар асосида деҳқончилик маданиятини тинмай яхшилаб бориб, коммунизм мўл-кўлчилигига муносиб ҳисса қўшиш учун курашамиз.

Ҳ. ОТАЖОНОВ.

Калинин район, Ленин қишлоқ Советидаги Ленин номли колхоз раиси.

Ф. Р. Козловнинг Вашингтонда бўлиши

ВАШИНГТОН, 3 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов кеча «Статлер» отелида унинг шарафига берилган зиёфатдан кейин шаҳар бўйлаб сайр қилди.

У, Вашингтон кўчаларидан бирида озиқ-овқат магазинига кирди, харидорлар билан суҳбатлашди, магазинда савдо-сотиқ қандай ташкил этилганлиги билан танишди. Мол сотувчи аёллардан бири совет давлат арбобини рус тилида самимий табриклаб, биз урушни хоҳламаймиз, деди. Халқларимиз, деб жавоб қайтарди Ф. Р. Козлов, дўст бўлиб яшар эканлар, ҳеч қачон уруш бўлмайди.

Магазиннинг мол сотувчилари ҳар хил молларни азиз меҳмонга таклиф этадилар. Ф. Р. Козлов уларга ташаккур изҳор қилади ва агар мен таклиф қилган ҳамма молларингизни оладиган бўлсам, эшикка сиғолмай қоламан, дейди.

Ф. Р. Козлов магазиндан чиққанида, маҳаллий кишилардан бири мухбирлар ва фотомухбирлар орасидан машаққат билан ўтиб, унинг ёнига келади. Бу киши Ойстрах ва Клиберн ижро этган куйлар ёзиб олинган пластинкаларни кўтариб олган. У, Ф. Р. Козловдан хотира учун автограф беришни сўрайди. Унинг илтимоси қондирилади.

Шундан кейин, Ф. Р. Козлов стандарт нархлар қўйилган магазинга борди. У, молларни кўздан кечирди, молларнинг нархлари билан қизиқди, харидорлар ва сотувчилар билан суҳбатлашди.

СССРнинг АҚШдаги элчиси М. А. Меньшиков 2 июлда кечқурун СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов шарафига катта қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида АҚШ вице-президенти Р. Никсон рафиқаси билан, республикачиларнинг сенатдаги раҳбари сенатор Э. Дирксен, вакиллар палатасининг спикери С. Рейбэрн, АҚШ конгресси вакиллар палатаси ва сенатининг аъзолари, давлат департаментининг вакиллари, Америка ахборот агентлигининг директори Ж. Аллен, АҚШ савдо министри вазифасини ижро этувчи Ф. Мюллер, АҚШнинг СССРдаги собиқ элчиси Д. Кеннан ва бошқа кўп кишилар ҳозир бўлдилар.

«ПОБЕДА» ТЕПЛОХОДИДА ЕВРОПА МАМЛАКАТЛАРИ БЎЙЛАБ

Республикамиз туристларидан катта бир группаси «Победа» теплоходида Европа мамлакатлари бўйлаб бўладиган саёҳатда иштирок қилиш учун Тошкентдан Рига шаҳрига жўнаб кетдилар. Туристлар Швеция, Бельгия, Франция, Италия, Греция, Туркия мамлакатларида бўладилар, Париж, Рим, Афина каби қадимий шаҳарларга экскурсия қилиб тарихий ёдгорликлар, архитектура ёдгорликлари, меҳнаткашларнинг ҳаёти билан танишадилар. Саёҳат 27 кун давом этади.

Сафарга жўнаб кетганлар орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил ва адабиёт институтининг старший илмий ходими М. Раҳимов, профессор Воҳид Зоҳидов, Фарғона область касаба союзлари советининг секретари Ю. Кулагин ва бошқа ўртоқлар бор.

Т. ЗУФАРОВ.

Глезосдан қўлингни торт!

Манолис Глезоснинг номини ҳар бир тараққийпарвар киши зўр ҳурмат билан тилга олади. Грециянинг миллий қаҳрамони Совет Иттифоқига келганида уни ёшларимиз самимий кутиб олган эдилар. Суратда: Манолис Глезос Москвадаги 706-мактабда.

Грек ватанпарвари озод этилсин!

Бутун совет халқи, шу жумладан совет зиёлилари грек халқининг ажойиб фарзанди, адолатсизлик ва ҳақсизликка қарши жасурлик билан курашиб келаётган, ўз ватанининг озодлигини мустақиллигини орзу қилишдан бошқа гуноҳи бўлмаган жамоат арбоби ва оташин журналист Манолис Глезоснинг ҳаётини кузатиб бормоқда. Бундан 18 йил бурун кўҳна Юнонистон Акрополининг Агравлюс ғоридан яширинча ўтиб мамлакат номусини топтаб турган фашизм байроғини дабдала қилиб ташлаган Глезоснинг жасурлигидан ҳамма ғоят қувонган эди. Айниқса унинг кейинги йилларда грек демократик матбуотида тинчлик учун, ўз мамлакатининг мустақиллиги учун олиб борган фидокорона кураши виждонли ҳар бир кишини фахрлантиради.

Лекин бу нарса Англия, Америка империалистларига сотилган грек маъмурларига хуш келмади. Улар оташин ватанпарвар Манолис Глезосни қамоққа оладилар. Иғво қилиб, уни ватанга хоинлик қилишда, гўё жосуслик характеридаги маълумотларни аллақандай бир шахсга берганликда айблайдилар ва уни қамоққа оладилар. Буларнинг ҳаммаси бошдан-оёқ уйдирма ва бўҳтон бўлиб, оташин демократ, ватанпарвар журналистнинг ҳаётини барбод қилишга уринишдан бошқа нарса эмас.

Грек реакциясининг бу қора иши бутун жаҳон жамоатчилигини ғазабга келтирди. Биз, совет ўқитувчилари ҳам кўҳна Юнонистон тупроғида ана шундай қабиҳликнинг рўй бераётганлигини эшитиб нафратга тўлдик. Биз ҳам жаҳон меҳнаткашларининг Манолис Глезосни озод қилиш ҳақидаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаймиз. Грек ватанпарвари озод этилсин!

Қ. ЮСУПОВ,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Манолис Глезосга озодлик берилсин!

Греция элчихонаси жамоат ташкилотларининг норозилигини қабул қилишдан бош тортди

3 июлда Москва юридик жамоатчилиги, СССР Журналистлар союзи ташкилот комитети ва уруш ветеранлари совет комитетининг вакиллари ана шу ташкилотларнинг Манолис Глезосдан ўч олинишига тайёргарлик кўрилаётганлигига қарши норозилик билдирилган ва Греция ҳукумати номига ёзилган баёнотларини топшириш мақсадида Греция элчихонаси томон йўл олдилар. Элчихонада ана шу вакилларга улар кеч соат бешда муваққат ишлар вакили томонидан қабул қилинажаклари билдирилди.

Бироқ ана шу ташкилотларнинг вакиллари — Манолис Глезосни ҳимоя қилиш Париж Халқаро комитетининг аъзоси профессор Б. П. Горшенин, СССР Журналистлар союзи ташкилот бюроси раисининг ўринбосари Д. П. Горюнов ва уруш ветеранлари совет комитетининг вакили М. Ф. Лукинлардан иборат вакиллари белгиланган вақтда элчихонага келганларида муваққат ишлар вакили бу ерда эмаслиги маълум бўлди. Совет жамоатчилиги делегациясини кутиб олган элчихона учинчи секретари А. Н. Протонотариос делегацияни вестибюлда қабул қилиб ва уч совет жамоат ташкилотининг баёнотларини муваққат ишлар вакилига топширишдан бош тортиб, адабсизлик кўрсатди.

Делегация аъзолари баёнотларнинг текстларини лоақал ана шу йўл билан Греция ҳукуматига етказиш мақсадида баёнотларни элчихонада қолдиришга мажбур бўлдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ТЎҚИМАЧИЛАРИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

1- июлда Тошкент каноп йигирув тўқув фабрикаси коллективининг митинги бўлди. Бу митинг дунё халқларининг грек ватанпарвари Манолис Глезосни озод қилиш учун олиб бораётган курашига бағишланди.

— Жаллодлар, — деди тўқув цехининг бошлиғи И. Варакин, — грек халқининг содиқ фарзандидан қасос олишга тайёрланмоқдалар. Аммо, соф виждонли кишилар ана шу қонли хуружнинг амалга оширилишига йўл қўймайдилар. Барча совет кишилари ўз овозларини дунё халқларининг овозига қўшмоқдалар ва грек ватанпарвари озод қилинсин, деб талаб этмоқдалар.

Митингда партия ташкилотининг секретари М. Д. Игрецов ва бошқа ўртоқлар нутқ сўзлаб, Грециядаги реакционерларга лаънат ўқидилар ва Глезоснинг озод қилинишини қатъий талаб этдилар.

Митинг қатнашчилари якдиллик билан телеграмма текстини қабул қилиб, уни Греция олий судига юбордилар. Ўзбекистон тўқимачилари бу телеграммада реакциянинг Глезос ишини ҳарбий судга топширишига қарши қатъий норозилик билдирадилар ва Греция судига мурожаат қилиб, Глезосни суд қилмасликни ва грек халқининг содиқ фарзандини қамоқдан озод қилишни талаб этадилар. (ЎзТАГ).

ГРЕК ВАТАНПАРВАРИДАН ЎЧ ОЛИШ ТЎХТАТИЛСИН!

Глезосни ҳарбий судга бериш ҳақидаги хабар Тошкент тўқимачилик комбинати ишчи ва хизматчиларининг кўп минг кишилик коллективини ғазаблантирди. Грек ватанпарварининг тақдири учун бўлган ташвиш уларни норозилик митингига тўплади. Бу митинг халқларнинг қардошларча бирдамлиги намойишига айланди. Комбинат ёшларининг вакили С. Отабеков минбарга чиқади. У тинчлик учун курашчи Манолис Глезоснинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида гапиради.

— Аммо, Глезоснинг олижаноб интилишлари ҳаммага ҳам маъқул бўлмаётганга ўхшайди, — дейди ўртоқ Отабеков. — Биз, совет кишилари ўзининг букилмас иродаси билан ҳурмат қозонган грек халқининг мард ўғли Манолис Глезосни чин кўнгилдан табриклаймиз. Биз уни дарҳол озод этишни ва таъқиб қилишнинг тўхтатилишини талаб қиламиз.

Митингда сўзга чиққан мастер ёрдамчиси А. Калинина ва брак қилувчи Ж. Гришина Глезоснинг дарҳол озод этилишини талаб қилдилар.

Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг кўп минг кишилик коллективи ўз номидан ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, Греция короли Павел биринчи номларига, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, Глезосни ҳимоя қилиш Жаҳон комитетига, Греция Олий судига телеграммалар юбордилар. Телеграммаларда грек ватанпарваридан ўч олишга тайёргарлик кўрилаётганлигига қарши норозилик билдирилади. Тўқимачилар Манолис Глезоснинг ҳаётини ҳимоя қилишни талаб қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

„Уртўқмоқ"нинг савол-жавоблари

«Уртўқмоқ» яқинда ўз ҳузурига шаҳар ва районлардаги мухбирларини чорлаб, улар билан турли темалар юзасидан савол-жавоблар ўтказди.

Савол: — Октябрь районига қарашли 38-магазин сотувчиси Одилов кишиларнинг ҳақини уриб қолади дейишади, ишонса бўладими?

Жавоб: — Бўлади. Лекин уриб қолади деб эмас, юлиб қолади деб аташ керак. Чунки Одилов маҳаллада юлғич номи билан машҳур.

Савол: — Сирдарё район Верхне-волинск поселкасидаги радиоузелнинг ишини қандай яхшилаш мумкин?

Жавоб: — Ишни яхшилаш учун етти ойдан буён муттасил ухлаб ётган район алоқа бўлими бошлиғи ўртоқ Зепкинни уйғотиб, юзига сув пуркаб қўйиш керак.

Савол: Октябрь район 1-сон шаҳар клиник касалхонаси касалхонами ёки пашшахонами?

Жавоб: Пашшахона деб атаса ҳам бўлади. Тунов куни касалхона бош врачи ўз докладида бизда 7 миллион пашша боқилмоқда деб мақтанган эди. Лекин у ўринсиз мақтанди. Чунки семиртираётган пашшаларнинг тўрт миллиони асосан касал пашшалар.

Савол: Калинин район Келес массивида 1956 йили ҳаммом биноси қурила бошланган эди. У нега битмаяпти?

Жавоб: ҳаммом қурилишига посёлка Советининг раиси Шарипов ва Оржоникидзе район «Ремстройучастка» раҳбарлари бошчилик қилишаётган бўлишса керак. Ўшалар бош бўлган қурилишлар ҳамма вақт ана шундай судралгани-судралган.

Савол: Мирзачўл районидаги Сталин номли колхознинг 8-бригадасида дала шийпони йўқ. Колхозчилар жазирама офтобда «дам оладилар».

Жавоб: ана шундай «дам олишларга» колхоз раиси ўртоқ Р. Муҳамедовни ҳам таклиф этиш керак. Зора миясидан офтоб ўтиб, эс ҳуши кириб қолса!

Савол: Куйбишев район ошхоналар трестига қарашли СаэПИ ошхонасида сўнгги вақтларда овқатларнинг сифати жуда ёмонлашиб кетди.

Жавоб: чунки ошхона директори Л. Шапиро бир ойдан буён қўшни ошхонада овқатланадиган одат чиқариб олган. Студентлар билан овқатланиб, обрўсини ерга урсинми!

Савол: Бўстонлиқ район Ленин номли, «Қизил ту», Жданов номли колхозлар территориясида малакали врачлар етишмайди ва дорихона йўқ. Бу ҳақда бизга ким ёрдам берар экан?

Жавоб: район соғлиқни сақлаш бўлими мудири ўртоқ Иноғамов бу колхозларни бошқа районга тегишли деб юрган эди. Яқинда ўз фикридан қайтган эмиш. Энди бу колхозлар ҳақида ҳам ўйласа керак. Бу ҳақда шубҳамиз йўқ.

Савол: Октябрь район Ўткир, С. Раҳимов кўчаларидаги ахлатларни чангитмасдан ўтиш учун нима қилиш керак?

Жавоб: буни шу маҳалла комиссияси раисларидан сўраш керак.

Суҳбат самимий вазиятда ўтиб, унинг охирида ўз саволларига жавоб берганлиги учун мухбирлар «Уртўқмоқ»қа ташаккур изҳор қилдилар.

Тартибсизлик қачон тугатилади

Ҳурматли «Уртўқмоқ!».

Сени кўп ташкилот ва корхоналарга бориб, у ерларда юз бераётган камчиликларни бартараф қилишда ёрдам бераётганингни кўриб, эшитиб хурсанд бўлмоқдамиз. Худди ана шундай ёрдамингни биздан ҳам аямасанг, мушкулимизни осон қилишда хизматингни дариғ тутмасанг.

Гап шундаки, авваллари Комсомол майдонидан Калинин районы территориясига жойлашган «Заготскот»гача автобус қатнар, бу 12-маршрут деб аталиб, икки район меҳнаткашларига дурустгина хизмат қилиб келар эди.

Шу йилнинг 9 июнидан бу маршрут «Тошкент» совхозигача узайтирилди. Бу ҳеч шубҳасиз меҳнаткашларнинг талабини қондиришда жуда яхши иш бўлди. Лекин маршрут узайтирилгандан буён «Заготскот»га қатнайдиганлар учун автобус масаласи муаммо бўлиб қолди. Эрталаб ишга келаётганда ва кечқурун ишдан қайтаётганда бир соат, гоҳо бир ярим соатлаб остановкаларда туриб қоламиз. Кута-кута гоҳо 4—5 километрлаб масофани пиёда босиб ўтишга мажбур бўламиз. Бу бизнинг нормал ишлашимизга, ишимизнинг сифатига катта зарар етказмоқда. Автобуслар яқиндан буён «Чойхона», «Аллон», «Дарвоза», «Қўштут» остановкаларида тўхтаб ўтмайдиган одат чиқариб олишди.

11 июнь куни Комсомол майдонида автобус кутиб, 40 минут вақтимизни бекор ўтказишга мажбур бўлдик. Ниҳоят 214 номерли автобус келиб, 45 одам олиб йўлга тушди. Лекин маррага етиб боргунимизча тиқилинчда кўпчилигимизнинг кўйлагимиз йиртилди, кийимларимиз ифлос бўлди, ёш болали оналар, чақалоқлар қаттиқ азоб чекдилар.

12-маршрут бўйлаб контролерлар ҳеч қачон текшириш ўтказмайдилар, Комсомол майдонидан нарига жилишни хаёлларига ҳам келтирмайдилар. Натижада шофер ва кондукторлар ўзлари хоҳлаган номаъқулчиликни қилиб, биз, пассажирларни оғир аҳволга ташлаб қўймоқдалар. Бизнинг маршрутимиз бўйлаб, маршрут масофаси узайтирилмасдан аввал 4—5 автобус қатнар эди. Маршрут узайтирилгандан сўнг ҳам автобус сони аввалгича қолди. Эҳтимол юз бераётган қийинчиликларнинг сабаби шундандир.

Биз автобус парки раҳбарларидан маршрутимизда тартиб ўрнатишни, автобуслар сонини кўпайтириб, меҳнаткашларга ўз вақтида ишга етиб келиш учун қулайлик яратиб беришларини талаб қиламиз.

Б. ДИЛБАРОВ,
тарих музейининг илмий ходими.
Р. УМАРОВ,
ЎзССР марказий давлат архиви старший илмий ходими.
И. БОҚИЕВ,
«Ташсельмаш» заводи ишчиси.
Т. ЭШМУҲАМЕДОВ.
ТТМСХ инструктори.
Т. УМАРОВ,
24-мактаб ўқитувчиси

Илтимоснома

Ювошликда қўй оғзидан чўп олмаган, бузоқнинг ҳақи бор деб сигирнинг сутини ҳам ичмайдиган ҳалол, мўмин йигит эдим. Билмадим қайси шайтоннинг гапига кириб ароқ деган касофатга хуруж қилдиму, соф виждонимга раҳна тушираверди м.

Амал-даражанг юқори бўлгач, бурун ҳам юқори кўтарилар, катта оҳурдан овқат еганг келиб қолар экан. Ароқ деган касофат эса пулни аждардай ўз дамига тортар экан. Ана шу сабабларга кўра пулга бўлган эҳтиёжим тоғ-девондан ошиб, эгри кўчага қадам қўйишга мажбур бўлдим. Бир кун Тўлаган Тошқулов деган кимсанинг Карл Маркс номли тўлиқсиз ўрта мактабга қоровул, хотинини эса дворник бўлганини эшитиб, теримга сиғмай кетдим.

Тезликда «қишлоқ советига қоровул ва отбоқар олдик» деб Тошқуловлардан ой сайин 140 сўмдан ўмарабошладим. 1957 йилдан бошлаб клуб мудирлиги учун ҳар ойга тўланадиган 360 сўм пулни Карл Маркс номли колхозда шофер бўлиб ишловчи Ли Петр номига ёзиб, жиғилдонга уравердим. Ҳамён пулга, ошқозон ароққа тўлгач, киши босар тусарини билмай қолар экан. Янглишмасам бундан уч ой бурун бошда дўппи чамбарак кайф билан уйга келаётсам қаршимдан дўмбиллаб бир офатижон чиқакелди. Туғма шилқимлигим тутиб жувонга хиралик қилдим. Хуллас, орамизда газетага ёзиб бўлмайдиган ишлар бўлиб ўтди. Кейин эшитсам ўша мен тегажаклик қилган жувон Октябрь пахта пунктининг ишчиси Жамила Шарофитдинова устимдан турли ташкилотларга шикоят қилибди. Азизим «Уртўқмоқ!» Жамилахоннинг авзойига қараганда сенга ҳам арз қилиб борадиганга ўхшайди. Бордию шундай бўлса, у ёғини ўзинг бир амаллаб тинчитиб юборсанг. Сенга иззат ва ҳурмат билан, қўлини кўксига қўйган:

Исмоил ХОЛМАТОВ,
Оққўрғон район, «Октябрь» қишлоқ Советининг раиси.
Мактубни газетбоп қилиб чиққан:
А. ИСОМИДДИНОВ.

«ФУРҚАТ» — ҲАМЗА ТЕАТРИ САҲНАСИДА

Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театри ижодий коллективи ўзбек халқининг севимли, демократ шоири Фурқат ҳаёти ва адабий фаолиятини акс эттирувчи саҳна асари яратиш устида узоқ вақт ижодий иш олиб борди. Кеча 4 парда 6 кўринишли «Фурқат» драмаси пойтахтимиз томошабинларига тақдим қилинди. Асарни Б. Авезов ва Т. Хўжаев ўртоқлар ёзганлар.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Кеча Тошкент областида ҳаво ўзгариб турди, баъзи жойларда бироз ёмғир ёғди. Кундуз соат 12 да Тошкент шаҳрида 24 даража, областда 22-26 даража иссиқ бўлди.

Бугун Тошкент шаҳри ва Тошкент областида ҳаво бироз булутланиб, ёғингарчилик бўлмайди. Тошкент шаҳрида 29-31 даража, областда 27-32 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари: М. ҚОРИЕВ.

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ КИШИЛАРИ

Атоқли педагог ва моҳир методист

Халқ маорифи ишларини яхшилаш социалистик маданиятни ривожлантиришдаги асосий шартлардан биридир. Шунинг учун ҳам революциянинг дастлабки йилларидаёқ Туркистон халқ маорифи органлари олдида ўқитувчи кадрлар етиштиришдек катта, жиддий вазифа турар эди. Совет ҳукумати қисқа муддатли курслар очиб ерли халқ орасидан ўқитувчи кадрлар тайёрлай бошлади. Ўша даврда етишиб чиққан ўқитувчилардан бири Тўхтаназир Шермуҳамедовдир. У 1918 йилдан то шу кунгача педагог бўлиб ишлаб келмоқда.

Хотин-қизлар озодлиги учун курашда, паранжига ҳужум ишларида ва хотин-қизларни мактабга тортишда актив қатнашганлардан бири ҳам Тўхтаназир ака эди. Бу ажойиб педагог халқ мактаблари очиш, меҳнаткашларнинг болаларини ўқишга тортиш, кўплаб кадрлар тайёрлаш каби шарафли ишларга катта ҳисса қўшди.

1923 йилда шаҳар халқ маорифи бўлими таълим-тарбия ишларини яхшилаш учун уни «Умид» мактабига ўқитувчи ва директор қилиб юборди. Бу ерда ҳам ўртоқ Шермуҳамедов халқ ва партиянинг ишончини оқлади. 1926—28 йиллар давомида «Зебинисо» мактабида ўқитувчи ва директорлик қилади. Айни вақтда хотин-қизлар педагогика билим юртида ўзбек тили ўқитувчиси сифатида ҳам ишлай бошлайди.

Ўртоқ Шермуҳамедов ўз касбини севувчи, ғайрат билан ишловчи ўқитувчи бўлгани сабабли ўз савиясини ошириш устида тинмай ишлайди. Шунинг учун бир қанча қисқа муддатли курсларда ўқиб чиқди.

Ўртоқ Шермуҳамедов ёши улғайиб қолганлигига қарамай 1940 йилда Тошкент Давлат педагогика институтининг тил-адабиёт факультетида сиртдан ўқиб, уни муваффақиятли битирди.

Ўртоқ Шермуҳамедов ўз касбини пухта эгаллаш билан бирга, она тилини ўқитиш юзасидан кенг кўламда илмий-методик иш ҳам олиб боради.

У ўзбек орфографиясини стабиллаштириш йўлида самарали ишлар қилган, ўзбек тили грамматикаси I—II қисмининг авторларидан биридир. Ўртоқ Шермуҳамедов ўзбек тилидан машқлар тўплами китобининг тузувчиларидандир. Унинг грамматика дарсликлари бир неча бор босилиб чиқди.

«V—VII синфларда кўчирма гапларни ўқитиш тажрибалари» деган илмий-методик қўлланмаси ўртоқ Шермуҳамедовнинг муҳим методик-илмий ишларидан бўлиб, ўрта мактабларда она тили дарсини ўқитувчиларга катта ёрдам бермоқда. Булардан ташқари ўртоқ Шермуҳамедов педагогика билим юртлари учун она тили дарсидан тузилган программанинг авторларидан бири ҳисобланади.

Ўртоқ Шермуҳамедов педагогика институтларининг студентлари учун эски ўзбек ёзувидан «Алифбе» китоби ҳам ёзиб берди.

Камтар ва ишчан педагог ўзининг 40 йиллик фаолияти даврида минглаб кадрларни вояга етказиб беришдек шарафли ишга баракали ҳисса қўшди. Тўхтаназир ака қўлида тарбия олган шоира Зулфия, пединститут доценти Шарифа Абдуллаева, шоир Ёнгин Мирза, Неъмат Тошпўлат ва бошқа юзлаб кишилар республикамизнинг турли соҳаларида муваффақиятли ишламоқдалар.

Тўхтаназир ака ўзининг камтарлиги, меҳнатсеварлиги ва хушфеъллиги билан коллектив ўртасида иззат ва ҳурмат қозонди. У ўзининг бой билимини, тажрибасини, куч-ғайратини халқ маорифини яшнатиш ишига сарф қилмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз бу кекса ва ҳурматли педагогни бирнеча бор тақдирлади. У совет мактабини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун Ленин ордени, «Меҳнат Қизил байроқ» ордени, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан мукофотланди.

Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Тўхтаназир ака ҳозир 70 ёшга кирди, лекин у аввалгидек завқ-шавқ, ғайрат ва эҳтирос билан меҳнат қилиб, ўқитувчи кадрлар етиштириш, педагогика фанини бойитиш соҳасида самарали меҳнат қилаётир.

М. ШАРИПОВА,
В. И. Ленин номидаги қизлар педагогика билим юртининг директори.

Телевизор экранида

5 ИЮЛДА

12.00. «Матрос Чижик» деган фильм ва бадиий ҳаваскорлар концерти.
19.00. Саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.
19.15. Киножурнал.
19.25. Сўнгги ахборот.
19.40. Ҳужжатли фильм.
20.00. Марказий «Пахтакор» стадионидан Пхеньян шаҳри терма командаси билан «Пахтакор» (Тошкент) командаси ўртасида бўладиган футбол ўйини олиб кўрсатилади.
20.45. Совет Иттифоқи халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
21.15. Бадиий фильм — «Танца ўқитувчиси» (2-серияси, 16 ёшга тўлмаган болаларнинг бу фильмни кўриши тавсия этилмайди).

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 5/VII да **Дилором**, 7/VII да янги спектакль **Паяцлар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — ёзги бинода: 5/VII да **атта концерт**. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар қатнашади, 8/VII да **Фарғона ҳикояси**, қишки бинода: 5 ва 6/VII да янги спектакль **Оқ нилуфар**. 6/VII га билетлар сотилган.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 5 ва 6/VII кеч соат 9 да **Ўзбек хореография билим юртини тамомлаган ўқувчиларнинг ҳисобот концерти.**

8, 9, 10/VII да **Болгария Халқ Республикаси оперетта, радио ва эстрада солистларининг гастроли.** Билетлар сотилмоқда.

«РОДИНА» — эрталаб соат 10 да кенг экранли ҳужжатли фильм **Симферополь — Алушта — Севастополь,** кундуз ва кечқурун **Жон талвасаси.**

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ», «УДАРНИК» — **Жон талвасаси.**

«ОКТЯБРЬ» — кеч соат 9-20 минутда **Қизил япроқлар** (ўзбек тилида), кеч 11 да **Ўгай она.**

«ВАТАН» — **Денгиз қонуни.**

«СПУТНИК» — 1-залда **Жон талвасаси,** 2-залда **Машенька.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
(қишки бино)
5 июлда кундуз ва кечқурун
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Б. Авезов ва Т. Хўжаев асари
ФУРҚАТ
4 пардали драма.
Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Т. Хўжаев,** рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми **Х. Икромов.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРГА
район кассирлари, саҳна ишчилари
КЕРАК
Театрнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон —43-161.

Расков кўчаси, 9- уйда турувчи **Адҳамбек Тўрабековнинг** шу уйда турувчи Ҳалима Тошпўлатовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 2- участка халқ судида кўрилади.

Северная кўча, 45- уйда турувчи **Юнусжон Аҳмаджоновнинг** 1- Кисловодск кўчаси, 18- уйда турувчи Марҳабо Аҳмаджоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3- участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 07238. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1628.